

RENSWOUDE

ONS DORP ONZE TOEKOMST!

Behoud van christelijke normen en waarden

Een financieel gezonde gemeente

Bouwen voor jongeren

Bescherming van landbouwgrond

Slagvaardige zorg voor iedereen

Meedenken met ondernemers

Inzetten op zonnepanelen en dubbelfuncties

Passend woonaanbod voor ouderen

Veilige woonomgeving

Behoud van identiteit en dorpskarakter

Verkiezingsprogramma 2022-2026

Inhoud

Inleiding	2
1. Zorg voor elkaar.....	3
2. Een sterke samenleving.....	7
3. Een eerlijke en duurzame economie.....	10
3.1 Een eerlijke economie	10
3.2 Duurzame samenleving	11
4. Een dienstbare en beschermende overheid	13

Inleiding

De inwoners van Renswoude kiezen op 16 maart 2022 een nieuwe gemeenteraad. Een gemeenteraad van een zelfstandig Renswoude, en het CDA wil zich inzetten om deze zelfstandigheid te blijven behouden. Maar dit is niet vrijblijvend. Samen met andere partijen en de burgers van Renswoude willen we de schouders eronder zetten om te laten zien dat Renswoude zijn zelfstandigheid waard is!

Het CDA is een brede christendemocratische volkspartij. Bij ons staat de gemeenschap centraal. De betrokkenheid van mensen bij Renswoude, de scholen, de kerken, de ondernemingen en de (sport-) verenigingen. Dat is het draagvlak voor het leven in ons dorp. Wij gaan uit van een christelijke mensenmaatschappijvisie. Dat betekent dat mensen vooral tot persoonlijke groei komen door verantwoordelijkheid voor elkaar te nemen.

Binnen ons CDA is en blijft de Bijbel, als Gods Woord, onze richtlijn in het christelijk mensbeeld en in onze normen en waarden. Goed zijn voor je naaste en de aarde, geloof in wat mensen kunnen en verantwoordelijkheid nemen om normen te bewaken en waarden te beschermen. Kortom, we zorgen voor elkaar en onze omgeving. Door dat te doen, kan iedereen het verschil maken.

Door decentralisaties is het takenpakket van de gemeente enorm uitgebreid en verzaamd, zeker in het sociale domein. Tegelijkertijd zal dat takenpakket de komende jaren alleen maar verder toenemen, denk aan onderwerpen als de Omgevingswet en de energietransitie. Tegelijkertijd staan daar niet altijd de passende (financiële) middelen tegenover. Dit vraagt om een herbezinning op de verhouding tussen het Rijk en de decentrale overheden. Dit heeft een grote impact op de te maken keuzes. Niet alles wat je wilt, kan ook.

Ook zien we dat op een aantal beleidsterreinen de ontwikkelingen zich in sneltreinvaart opvolgen, waardoor het ingewikkeld is daar een afgewogen standpunt over mee te geven. Als voorbeeld noemen we de beleidswijzigingen rond jeugdzorg en het WMO-abonnementstarief.

Het CDA is verantwoordelijkheid dragen nooit uit de weg gegaan. Ook in de oppositie hebben we overwogen keuzes gemaakt die passen bij een dienstbare en beschermende overheid. In de komende raadsperiode willen we ons ook weer graag in de Gemeenteraad en, zo mogelijk, in het College van B&W inzetten voor het welzijn van de inwoners van Renswoude. Het CDA zal er niet voor weglopen om de huidige problemen aan te pakken.

Voor de verkiezingen van 2022 hebben wij een verkiezingsprogramma opgesteld dat uitgaat van de sterke kracht van de Renswoudse dorpsgemeenschap. Uitgangspunten hierbij zijn dat Renswoude een gezond financieel beleid voert, dat we voorzieningen zoveel mogelijk handhaven en dat we oog blijven hebben voor de zwakkeren en zorgbehoevenden in ons dorp. Daar waar het kan, moeten burgers, verenigingen en instellingen meer eigen verantwoordelijkheid nemen voor hun wensen en ambities. Daar waar het moet, is de gemeente een schild voor de zwakkeren in de samenleving.

Wat wil het CDA bereiken in 2022-2026? Ons program geeft dat weer in vier thema's:

Zorg voor elkaar

Een sterke samenleving

Een eerlijke en duurzame economie

Een dienstbare en beschermende overheid

De bovenstaande thema's vormen de hoofdstukken van dit verkiezingsprogramma waarin onze plannen en standpunten uitgebreid aan bod komen. Elk hoofdstuk begint met een korte samenvatting waarin de belangrijkste uitgangspunten staan waarvanuit het CDA opereert.

1. Zorg voor elkaar

Het CDA kiest voor een samenleving waar we met elkaar de verantwoordelijkheid dragen voor het land en de gemeente waarin we willen leven.

We hebben elkaar nodig. De zorg voor elkaar is het fundament onder onze samenleving. Zo lang we goed voor elkaar zorgen, kunnen we iedere uitdaging aan. We dragen samen de verantwoordelijkheid voor een rechtvaardige samenleving waarin iedereen meedoet en ieder mens telt. Het CDA zet in op samenwerking en gedeelde verantwoordelijkheid omdat we ervan overtuigd zijn dat dat meer perspectief en vertrouwen biedt dan een ieder-voor-zich-maatschappij.

Zorg in de buurt

Wij zetten ons in voor behoud van zorg in de buurt en regioziekenhuizen om te garanderen dat goede zorg voor iedereen op redelijke afstand bereikbaar is. Huisartsenposten en spoedeisende hulp moeten in de nabijheid beschikbaar zijn. De maximale aanrijtijd van ambulances moet bewaakt worden.

Op regionaal niveau werken we voor de zwaardere zorg samen met de buurgemeenten om samen te komen tot een volledig regionaal zorgaanbod. Daarbij stemmen we de procedures op elkaar af zodat de zorgaanbieders niet voor iedere gemeente een andere procedure moeten volgen.

Steun voor wie een ander helpt

Mantelzorgers hebben het soms zwaar. Wij vergroten de mogelijkheden om af en toe op adem te komen door respijtzorg en dagopvang en maken de aanvraag daarvan eenvoudiger. Vervoer naar de dagopvang en de respijtzorg moet goed geregeld zijn met zo nodig hulp van deur tot deur. Ook willen we meer aandacht voor jongeren die naast hun opleiding mantelzorg bieden.

Het CDA spreekt grote waardering uit voor mantelzorgers in Renswoude. Wij willen niet dat mantelzorgers en/of vrijwilligers worden ingezet voor lijfgebonden zorg, tenzij dit een wens is van de zorgvrager zelf. Dat betekent dat uitvoering van deze taken door professionele organisaties prioriteit krijgt boven andere vormen van zorg. Ook willen we mantelzorgers zo min mogelijk belasten met regelgeving.

We beschermen wat ons het meest dierbaar is: onze families en gezinnen

We kiezen voor een samenleving die gebaseerd is op hechte families waar je op terug kan vallen. Families zijn de hoeksteen van de samenleving. Vanuit het gezin en de familie moeten de cirkels van aandacht en zorg steeds wijder getrokken worden. We verliezen daarbij de belangen van de alleenstaanden niet uit het oog.

Gezinnen hebben het vaak niet gemakkelijk als het gaat om verdeling van werk en zorg. Faciliteiten als kinderopvang, buitenschoolse opvang en peuterspeelzaal zijn belangrijke basisvoorzieningen. Het CDA vindt het belangrijk om oog te hebben voor deze infrastructuur, om gezinnen in staat te stellen zorg en werk te combineren. Deze infrastructuur moet in stand gehouden worden.

Het CDA is van mening dat er rekening moet worden gehouden met ouders met zorgtaken voor kleine kinderen als het gaat om re-integratie op de arbeidsmarkt. Wel dient het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt en de eigen verantwoordelijkheid om in inkomen te voorzien ook voor deze groep mensen richtinggevend te zijn.

Bij problemen in het gezin werken we aan 1 plan voor het gezin. We kijken daarbij als eerste naar het belang van de kinderen, zonder het gezin als geheel uit het oog te verliezen. De coördinatie vindt plaats door 1 regisseur voor het hele gezin, met aandacht voor juridische problemen, relationele problemen, ouderschapsproblemen, veiligheid en schuldenproblematiek. Het samenwerken tussen hulpverleners is van groot belang, wat gecoördineerd wordt door het Dorpsteam.

Iedereen heeft recht op een veilig thuis. We zorgen dat het advies- en meldpunt Veilig Thuis laagdrempelig bereikbaar is. Een onveilige thuissituatie zorgt vaak voor meer problemen op korte en lange termijn. Hoe eerder een oplossing, hoe beter.

Armoede, schulden en dakloosheid voorkomen

Wij willen dat zo min mogelijk kinderen in armoede opgroeien. De komende periode willen we het aantal kinderen dat in armoede leeft binnen de mogelijkheden minimaliseren. We willen de gezinnen waar deze kinderen opgroeien meer maatwerk bieden en betere schuldregelingen.

Armoede brengt vaak eenzaamheid met zich mee omdat er geen geld is om iets te ondernemen. Er zijn veel regelingen, mogelijkheden en organisaties die zich inzetten voor het tegengaan van armoede en eenzaamheid. We zorgen voor meer bekendheid en betere toegankelijkheid van deze mogelijkheden.

Ook arme gezinnen moeten mee kunnen doen in de digitale samenleving, waar nodig draagt de gemeente bij in de kosten.

Wij willen dat het Woningbedrijf uithuiszetting vanwege schulden voorkomt, zeker wanneer het om gezinnen met kinderen gaat. Dakloosheid heeft ernstige sociale en psychische effecten voor de betrokkenen en vergroot de problemen en kosten voor de betrokkenen en samenleving. Wij willen dat de (schuld)hulpverleningstrajecten vroegtijdig en effectief worden ingezet.

Jeugdhulp en WMO

We hebben professionals in ons Dorpsteam dat zelf aan de slag is met wat nodig is voor onze inwoners. Zij moeten zich meer gaan richten op preventie van (gezondheids)problemen.

In de jeugdhulp zien we een toename van aanbieders die zich richten op lichte zorg. Hierdoor ontstaan tekorten en zijn bezuinigingen op andere noodzakelijke dingen nodig. Dit is onwenselijk. Wij willen een duidelijke afbakening wat jeugdzorg is en wat valt onder opvoeding. We maken meer samenwerking mogelijk tussen jeugdzorg en passend onderwijs. Samen met regio Foodvalley maken we duidelijke afspraken met jeugdzorgaanbieders, voeren adequate controle uit op de financiën en pakken zorgfraude aan. Ook maken we duidelijke afspraken met huisartsen en andere verwijzers.

Het doel van de WMO is om ervoor te zorgen dat iedereen mee kan doen, en niemand aan de kant staat. De gemeente bepaalt in overleg met de klankbordgroep Sociaal Domein en het Dorpsteam hoe dit gebeurt en wat het mag kosten. Het Dorpsteam is ook belangrijk om maatschappelijke problemen met betrekking tot kinderen en jongeren te signaleren.

Wij willen af van ingewikkelde aanbestedingen en willen langdurige contracten binnen de jeugdhulp en de WMO. Om de WMO betaalbaar te houden, zal men streng zijn aan de poort, maar ruimhartig voor wie het echt nodig hebben.

We besteden vanzelfsprekend aandacht aan de continuïteit van zorg voor jongeren die 18 jaar worden. We kijken daarbij samen met de jongere naar een goed overgangspunt naar andere vormen van zorg en andere financieringsbronnen.

Een goede zorg bestaat natuurlijk uit een goede samenwerking met huisartsen. We hebben goed contact met de huisartsen en overleggen met hen over de mogelijkheid tot inzetten van praktijkondersteuners voor de Jeugdhulp.

Iedereen moet mee kunnen doen

Iedereen moeten volledig mee kunnen doen in de samenleving. Voor uitsluiting en belediging op basis van welke grond dan ook is onacceptabel. Het voorkomen van discriminatie in iedere vorm blijft voor ons een belangrijk aandachtspunt.

Sportvoorzieningen en openbare gebouwen moeten voor ieder goed toegankelijk zijn. Waar mogelijk willen we dat mensen met en zonder beperking samen kunnen sporten en bewegen. Bij maatschappelijk belangrijke voorzieningen zorgen we voor voldoende gehandicaptenparkeerplaatsen.

We willen dat meer kinderen met een beperking naar een gewone school gaan, met een grotere rol voor passend onderwijs.

Jongeren moeten kansen krijgen

Het CDA vindt dat de gemeente welwillend moet staan tegenover initiatieven om positieve activiteiten voor jongeren te ontplooiën. Jongerenbeleid is jongeren stimuleren om maatschappelijk actief te zijn en hen kansen te geven. Via het minimabeleid hebben alle jongeren de kans om mee te doen. Wij vinden dat dit gehandhaafd moet worden.

Het is wettelijk geregeld dat werkloze jongeren geen beroep kunnen doen op een uitkering, indien ze geen startkwalificatie hebben. Waar mogelijk moet de gemeente zich inspannen om jongeren van passende arbeid te voorzien.

Het is belangrijk dat kinderen en jongeren de ruimte hebben te spelen en te bewegen. Daarom moet de gemeente ervoor zorgen dat er altijd voldoende trapveldjes en speelplaatsen zijn, waarbij zo mogelijk de buurt betrokken wordt bij het onderhoud. Daarnaast willen we een onderzoek naar de behoeften van jongeren om elkaar buiten het verenigingsleven en school ook te ontmoeten. Hierbij denken wij bijvoorbeeld aan een jeugdthonk.

Meer aandacht en zorg voor onze ouderen

We zetten ons in om eenzaamheid onder onze inwoners, en met name ook bij ouderen, zoveel mogelijk tegen te gaan. Zeker in tijden van corona is dit extra belangrijk. Nabuurschap, het omzien naar elkaar, wordt gestimuleerd vanuit de gemeente.

Wij zetten in op het behoud van basisvoorzieningen zoals eerstelijns gezondheidszorg, een supermarkt, pinautomaat en openbare bibliotheek.

Plekken waar dorpsgenoten met elkaar kennismaken en elkaar kunnen blijven ontmoeten, zijn onmisbaar. We ondersteunen en stimuleren projecten die generaties en culturen met elkaar in contact brengen. De kerken en plaatselijke verenigingen spelen hierin een belangrijke rol.

Vervoersmogelijkheden voor senioren en mensen met een beperking moeten binnen de gemeente op orde zijn. We brengen de bestaande mogelijkheden verder onder de aandacht. Hierbij is ook aandacht voor maatschappelijke initiatieven zoals de regiotaxi.

Bij het bouwen van woningen voor senioren hebben we aandacht voor de bereikbaarheid van voorzieningen zoals het eerstelijnsgezondheidscentrum en de veiligheid van de leefomgeving.

Wij willen meer variatie in het aanbod van woonvormen voor ouderen in de nabijheid van zorg. Hofjes, kleinschalige appartementencomplexen zijn een aantrekkelijk alternatief voor ouderen die wel op zichzelf willen blijven wonen, maar niet langer de zorg voor een heel huis willen hebben. Een bijkomend voordeel is dat gezinswoningen weer beschikbaar komen voor gezinnen. Daarnaast zorgen we voor een gevarieerd aanbod van nieuwe vormen van wonen en zorg. Hier kunnen aanleunwoningen ook een belangrijke rol in spelen. Daarnaast faciliteren en zorgen we voor snelle behandeling van aanvragen voor mantelzorgwoningen.

Inzetten op preventie en gezond leven

Sport zorgt ervoor dat mensen bewegen en met elkaar verbonden zijn. Wij versterken verenigingen en willen voldoende voorzieningen voor sport en beweging in de openbare ruimte. Hierbij kan ook gedacht worden aan een combinatie van sport- en speelvoorzieningen.

We stimuleren gezond gedrag (gezonde leefstijl) door actieve beweegprogramma's en we zetten vroegtijdig preventieprogramma's in tegen roken en drugsgebruik. Via voorlichting aan jongeren, hun ouders, verenigingen en horeca dient duidelijk gemaakt te worden wat de gevaren zijn van alcohol-, tabak- en drugsgebruik, in het bijzonder op jonge leeftijd. Dit moet beginnen in de bovenbouw van de basisscholen. Daarnaast willen we jongeren ook bewust maken van de gevaren van social media.

Wij bieden laagdrempelige sport- en bewegingsactiviteiten in het dorp voor mensen die door armoede of andere belemmeringen weinig of niet sporten. Ieder kind moet kunnen meedoen met een sportactiviteit. Ook zorgen we voor sportveldjes en groene speeltuinen in het dorp.

Wij hebben aandacht voor het onderhouden en verduurzamen van sportaccommodaties. Sportaccommodaties moeten goed bereikbaar zijn en veilig. Achterstallig onderhoud moet worden voorkomen. We zetten sportaccommodaties multifunctioneel in voor de buurt.

2. Een sterke samenleving

Het CDA kiest voor een sterke samenleving waarin iedereen kansen krijgt. Iedereen telt mee en werkt mee. Het begint met zorgen voor jezelf, en waar mogelijk ook voor anderen. Wie echt hulp nodig heeft, krijgt die van de gemeente.

We moeten voorkomen dat mensen er niet bij horen. De menselijke maat staat centraal en WIJ is belangrijker dan ik. Een sterke samenleving zien we als een gemeente waar het geschikt wonen is voor iedereen, waar de openbare ruimte veilig, aantrekkelijk en uitnodigend is en waar voorzieningen beschikbaar en toegankelijk zijn. Voor de levendigheid en saamhorigheid zijn verenigingen en vrijwilligers essentieel voor de gemeente. Waardering en ondersteuning voor hen die zich belangeloos inzetten is nodig.

Wonen: kiezen voor kwaliteit, duurzaamheid, flexibiliteit

Voor het CDA is het woonbeleid gericht op kwaliteit, duurzaamheid, flexibiliteit en maatwerk. Samen met het Woningbedrijf moeten we aan de slag blijven met de bouw en verduurzaming van woningen.

Er moet een oplossing komen voor de enorme hoeveelheid regels voor woningbouwinitiatieven. We maken flexibele woonvormen voor starters mogelijk door een daadkrachtige aanpak. Hierbij denken wij bijvoorbeeld aan containerwoningen, tiny houses en dergelijken. Deze woonvormen kunnen ook ingezet worden voor andere doelgroepen (bijv. statushouders, daklozen en eenpersoonshuishoudens).

We omarmen (collectieve) particuliere wooninitiatieven. Nieuwe woonconcepten kunnen rekenen op medewerking om te ontwikkelen. Dit draagt optimaal bij aan de diversiteit en het aantal woningen.

Woonaanbod: ruim baan voor starters, doorstromers en senioren

Er zijn op dit moment te weinig geschikte woningen. Wij willen extra aandacht voor de lastige positie van starters, senioren, mensen met een kleine portemonnee en eenpersoonshuishoudens bij het vinden van een geschikte huur- of koopwoning.

Om de wachtlijsten voor een woning weg te werken is voor de korte termijn meer (sociale) woningbouw nodig. Wij zetten extra in op de bouw van levensloopbestendige woningen voor senioren. Dit is niet alleen goed voor de woonbehoefte van toekomstige senioren; ook stimuleert de bouw van levensloopbestendige woningen de doorstroom van woningen.

Daarnaast zetten wij in op de bouw van betaalbare woningen om starters ook een kans te bieden. Hierbij denken wij aan bijvoorbeeld studio's en tweekamerwoningen.

We willen bij nieuwbouwwoningen zo veel mogelijk voorrang voor inwoners van de gemeente. Kopers moeten een sociaal en/of economische binding hebben met de woonplek. Dit wordt onderdeel van de verkoopvoorwaarden van nieuwe woningen.

Wij zetten ons maximaal in voor het flexibel omgaan met bijzondere woonvormen. De combinatie van wonen en zorg voor een gehandicapt kind of familie in de directe woonomgeving vindt het CDA vanzelfsprekend. Hiervoor kan de gemeente flexibel zijn met het afgeven van vergunningen voor bouwconcepten met een zorgtaak.

Iedereen wil wonen in een veilige, schone en plezierige wijk!

Wij zorgen dat buurten veilig zijn. Daarbij stimuleren we bewoners actief te zijn in de buurt en we verhogen de mogelijkheden voor bewoners om medeverantwoordelijkheid te dragen.

We hebben aandacht voor de oorzaken van onveiligheidsgevoel en pakken deze zo mogelijk samen met bewoners aan. Mensen zelf vormen de basis voor veiligheid en leefbaarheid. Initiatieven zoals buurt WhatsApp-groepen, stimuleren we.

Bouwen op de goede plek

We kijken in de woningbouw allereerst naar de mogelijkheden van herbestemming, transformatie en verdichting van de bebouwde omgeving. We willen dat het groen en speeltuinen hierbij worden ontzien. We willen de woningbouw tot binnen de beken beperken.

De aankomende periode willen we ook de voorbereidingen starten voor de volgende bouwlocatie na Beekweide II. Hierbij moet ook gekeken worden naar inbreidingsmogelijkheden.

Kwaliteit van de woonomgeving

De inrichting van de openbare ruimte mag niet het sluitstuk zijn van economische activiteiten in de omgeving. De zorg voor een aantrekkelijke en toegankelijke inpassing in de omgeving is een vast onderdeel van ontwikkelopgaven. Het CDA blijft erop toezien dat de openbare ruimte niet vervuult en verloedert, maar dat wordt gewerkt aan een schoon en veilig dorp. Het is belangrijk dat de gemeente over het niveau van de openbare ruimte communiceert met omwonenden, en de samenleving kan ook een rol spelen in de uitvoering.

Iedereen moet op een veilige manier op pad kunnen. De openbare ruimte moet veilig zijn, door bijvoorbeeld het toepassen van (slimme) verlichting. Zo zorgen we voor zelfstandige mobiliteit van kinderen en ouderen.

Het CDA blijft erop toezien dat openbare ruimten en gebouwen goed toegankelijk zijn, hindernissen worden gesignaleerd en verholpen.

De verkeersdruk van de N224 (Dorpsstraat) wordt door aan- en omwonenden als belastend ervaren voor de leefbaarheid in het dorp. Daarom moet de situatie op de N224 onderzocht worden en blijvend onder de aandacht van de provincie worden gebracht. Zo denken wij aan verkeersremmende maatregelen en het omleiden van vrachtverkeer.

De verkeerssituatie op de Barneveldsestraat is ook gevaarlijk. Dit is een landelijke weg met vele aanwonenden en uitritten waar te hard gereden wordt. Wij willen de Barneveldsestraat samen met de omliggende gemeenten inrichten tot een 60 km weg.

Goed openbaar vervoer

Goede bereikbaarheid van de omliggende middelbare scholen en ziekenhuizen is een groot goed. Voor deze plekken zetten wij ons samen met de provincie in voor goede concessies voor het openbaar vervoer. In het bijzonder willen we aandacht vragen voor een directe lijnbus naar het centrum van Veenendaal, het ziekenhuis in Ede en de scholen in Barneveld. Daarnaast is het behoud van Veenendaal-De Klomp als intercitystation een absolute noodzaak voor Renswoude.

Levendigheid en saamhorigheid: voor een sterk en vitaal verenigingsleven

Wij maken ons sterk voor een vitaal verenigingsleven. Verenigingen met al hun vrijwilligers zijn het cement van de samenleving. Hier leert jong en oud om samen te werken, om te gaan met teleurstellingen, en verantwoordelijkheid te nemen. Corona maakt het soms lastig om het verenigingsleven vitaal te houden, maar wij willen er alles aan doen dat het behouden blijft.

Het CDA wil voor verenigingen dat regels en vergunningen worden verminderd en geeft verenigingen en clubs meer ruimte voor initiatief. Hierbij is wel de voorwaarde dat het de lokale horeca niet schaadt. Het is goed als de verenigingen voor hun plannen en ideeën de ruimte krijgen en waar mogelijk kan worden volstaan met algemene regels of met een melding.

Wanneer vrijwilligers- en verenigingsactiviteiten in het verlengde liggen van alledaagse (vergunningsvrije) activiteiten, zoals bijvoorbeeld bij een concert of tentoonstelling in een kerk, willen wij soepel omgaan met evenementenvergunningen.

Benodigde vergunningen zijn voor verenigingen bij voorkeur doorlopend (zodat deze niet periodiek verlengd hoeven te worden). Wij staan welwillend tegenover toekomstgerichte subsidies, bij voorkeur zonder uitgebreide administratie en regels.

Wij willen graag dat verenigingsgebouwen worden vrijgesteld van de OZB.

Daar waar voorzieningen onder druk staan worden deze bij voorkeur ingericht voor meerdere gebruikers. Zo kunnen voorzieningen langer behouden blijven. Scholen, zorginstellingen en verenigingen maken bijvoorbeeld gebruik van hetzelfde gebouw.

Onderwijs

Lokaal onderwijsbeleid biedt scholen en voorschoolse voorzieningen kansen om ouders en kinderen te ondersteunen wanneer het reguliere aanbod niet voldoende blijkt. Wij vinden het van belang dat dit beleid binnen de huidige financiële middelen in stand blijft.

Verbeteren leesvaardigheid

Het lees- en schrijfniveau van Nederlandse jongeren daalt. In Nederland is bij een kwart van de leerlingen de leesvaardigheid onvoldoende om goed mee te kunnen doen in de samenleving. Het CDA wil dat bibliotheken en onderwijsinstellingen meer middelen krijgen om de vaardigheden op dit gebied te stimuleren en op peil te brengen. De bibliotheek is een kennisvoorziening die niet alleen voor jongeren, maar voor iedereen zo toegankelijk mogelijk moet blijven en daarbij met haar tijd meegaat. Wij zien de bibliotheek als ontmoetingsplek waar mensen van diverse achtergronden samenkomen om kennis op te doen en de kans krijgen al het moois te ontdekken dat literatuur, kunst en wetenschap ons te bieden hebben.

Vrijwilligers

Vrijwilligers vormen een onmisbare schakel in de leefbaarheid. De gemeente kan veel doen om het vrijwilligerswerk leuker en vooral ook makkelijker te maken. Dit door bijvoorbeeld de regels voor onkostenvergoedingen te versoepelen, de administratieve lasten te verminderen en trage procedures te voorkomen.

3. Een eerlijke en duurzame economie

Wij maken serieus werk van een eerlijke en een duurzame economie. Een economie met ruimte voor lokaal ondernemerschap. Het is meer dan terecht dat de gemeente met lokale ondernemers gezamenlijk optrekt in de uitdagingen op het gebied van duurzaamheid, werkgelegenheid en scholing. Eerlijk ondernemerschap kenmerkt zich door bewust te zijn van de impact op de omgeving en door continuïteit op de langere termijn voorop te stellen. Maatschappelijk verantwoord ondernemen en sociaal ondernemerschap stimuleren we.

De verduurzamingsopgave is voor gemeenten een uitdaging op zowel fysiek als sociaal vlak. Het CDA wil de verduurzamingsopgave betaalbaar en behapbaar voor de inwoners uitvoeren. Met een groene en schone leefomgeving, investeringen in schone energie en vermindering van de CO₂-uitstoot dragen we bij aan de doelen van Parijs. Daarbij staan wij voor een eerlijke balans tussen de lokale lusten en lasten van het klimaatbeleid. We betrekken inwoners vooraf bij grote besluiten en bieden ruimere regelingen voor investeringen in isolatie en energiebesparing aan het eigen huis.

3.1 Een eerlijke economie

Lokaal ondernemerschap en lokale ondersteuning

Wij willen dat de gemeente blijvend een MKB-vriendelijk beleid voert. Concreet betekent dit: korte lijnen, meedenken met de ondernemer, samen zoeken naar oplossingen op maat en een proactieve houding in het onderhouden van de contacten met ondernemers.

We willen geen disproportioneel hogere lokale belastingen voor ondernemers ten opzichte van de lokale belastingen voor burgers. Behalve als in samenspraak met de ondernemers is afgesproken om de inkomsten te gebruiken voor verbeteringen van het ondernemersklimaat.

Voor betalingen aan ondernemers willen we dat betalen binnen dertig dagen de norm is.

Wij willen dat onze bedrijventerreinen goed bereikbaar en veilig zijn. Een goede ontsluiting naar de snelwegen en goede openbaar vervoersverbindingen dragen bij aan de toekomstbestendigheid van onze bedrijventerreinen.

Voor lokaal gewortelde bedrijven moet ruimte zijn voor groei, mede ten behoeve van behoud van werkgelegenheid, economische groei en continuïteit van het dorp. Groot Overeem II dient daarom in eerste plaats ook voor de lokale ondernemers te zijn. Wat betreft het winkelbestand in Renswoude, willen we dat minimaal op peil houden, zo mogelijk groei realiseren en concentreren in het dorpshart. Hierbij is het afwachten wat de invloed van corona zal zijn op het winkelbestand in Renswoude, maar fysieke winkels blijven essentieel om iedereen in zijn of haar behoeften te voorzien.

Wij pleiten voor transparante aanbestedingsprocedures door de gemeente, waarbij meerdere, mogelijk lokale, ondernemers de kans krijgen zich in te schrijven. Kwaliteit en prijsstelling moeten hier bijzondere aandacht in krijgen. In de uitbesteding van dienstverlening waarbij aanbestedingsprocedures niet van toepassing zijn, pleiten wij ook voor transparantie.

Wij willen de huidige winkeltijden handhaven en zien niets in een koopzondag. Een koopzondag schaadt de kleine ondernemers en past niet binnen de cultuur van Renswoude.

Arbeidsmigranten

De huisvesting van arbeidsmigranten moet menselijk en veilig zijn. Hier ligt een verantwoordelijkheid bij werkgevers en de uitzendbranche. We werken actief mee aan initiatieven om de veiligheid voor arbeidsmigranten te waarborgen.

We gaan streng handhaven op het aantal arbeidsmigranten in eengezinswoningen.

Wij zorgen dat arbeidsmigranten goed op de hoogte zijn van beschikbare taalcursussen, publieke voorzieningen en belangrijke regels die in Nederland gelden. We zetten projecten op om het contact tussen arbeidsmigranten en lokale inwoners te stimuleren.

Landbouw en veehouderij

We willen een vitale agrarische sector stimuleren, die zorgt voor duurzame voedselproductie, werkgelegenheid en het landschap. Wij willen een landbouwvisie ontwikkelen met aandacht voor alternatieve verdienmodellen, bijvoorbeeld op het gebied van energieopwekking, met kansen voor een toekomstgerichte landbouw. Wij zien bijvoorbeeld kansen voor zon-op-dak, zon in uitloopgebieden voor pluimvee en buurtmolens.

De ruimte-voor-ruimte regeling is een belangrijk instrument om de verrommeling van het buitengebied te voorkomen. We hebben echter voorkeur voor alternatieven als functieverandering of het verkopen van sloopmeters. Wij stellen ons daarom welwillend op ten opzichte van nieuwe initiatieven van agrarische en andere ondernemers, zeker als het gaat om een nieuwe bestemming geven aan leegstaande en leegkomende bebouwing. De gemeente moet meedenken met de ondernemer en samen zoeken naar mogelijkheden. Als maatwerk aan de orde is, is agrarische structuurversterking het belangrijkste speerpunt. Daarnaast vraagt de gemeente aandacht bij de provincie voor de mogelijkheid om sloopmeters binnen de regio te verhandelen.

Het is belangrijk dat er een evenwicht is tussen regelgeving en de mogelijkheden voor agrarisch ondernemen. Belangrijk is dat in dit evenwicht een plaats is voor voorstellen van de sector zelf over hoe zij aan een zo laag mogelijke impact op milieu en klimaat blijft werken.

Wij stimuleren lokale coöperaties van boeren, winkeliers en consumenten om regionale production op de markt te brengen en zo bij te dragen aan een sterke, lokale en circulaire economie. Wij staan positief tegenover kortere ketens van het land naar het bord. Wat je van dichtbij haalt is verser, lekkerder en vaak minder belastend voor het milieu.

Wij vinden dat de landbouw een belangrijke economische pijler moet blijven voor het dorp. In verband met strengere Europese normen is het van belang dat agrarische bedrijven over voldoende grond in de nabije omgeving kunnen beschikken of hun mest in de regio kunnen (laten) verwerken. Dit draagt bij aan een duurzame ontwikkeling in de landbouw. Wij zijn daarom zeer terughoudend met functiewijziging op landbouwgrond.

3.2 Duurzame samenleving

Betaalbaar, behapbaar en met draagvlak

Het CDA is voor een verduurzamingsopgave die betaalbaar en behapbaar is voor inwoners. Inwoners en bedrijven zijn bereid de stap te zetten, zolang zij weten dat de lasten betaalbaar zijn en eerlijk worden verdeeld. En zij, meer dan nu, vooraf worden betrokken bij belangrijke besluiten. Samenwerking is het sleutelwoord.

Om gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen te realiseren wil het CDA inzetten op een integrale benadering van vraagstukken met een maximaal draagvlak onder inwoners. Voor de inwoners willen wij dat de lusten en lasten van het klimaatbeleid daarbij zo eerlijk mogelijk worden verdeeld.

Daarnaast willen we een campagne starten om duidelijk te maken wat de rol van mensen is in klimaat en milieu en welke rol iedereen kan spelen. Als rentmeesters van deze aarde mogen wij hem bewerken en moeten we hem ook weer goed doorgeven en alleen met zijn allen kunnen we de uitdaging aan. Iedereen heeft hierin een verantwoordelijkheid te dragen en kan bijvoorbeeld starten door wat energie te besparen en de tuin groen te houden.

De verduurzamingsopgave is voor het CDA een doorlopend proces waarin wij al doende leren. Om dit proces naar de toekomst toe effectief te kunnen organiseren zal tijd, geld en menskracht beschikbaar moeten komen. Als geld van de Rijksoverheid ontbreekt, kan Renswoude, net als andere gemeenten, deze verantwoordelijke verduurzamingsopgave niet aan. Om deze uitdaging aan te gaan, werken wij samen met regio Foodvalley.

Energieopwekking en infrastructuur

We willen dat inwoners niet gedwongen worden om deel te nemen aan een collectieve energievoorziening, maar altijd een eigen keuze moeten kunnen maken.

De energietransitie is geen recht pad naar een vooraf gesteld einddoel. Met het bieden van lokale participatiemogelijkheden wil het CDA ruimte bieden aan inwoners en bedrijven om bij te dragen aan maatschappelijke doelen. Deze route is van belang voor het draagvlak voor het energie- en duurzaamheidsbeleid.

In veel situaties geldt dat energieopwekking de samenleving als geheel ten goede komt, maar lokaal voor overlast zorgt. Wij willen een eerlijke verdeling van lusten en lasten in de lokale gemeenschap.

We zetten in op maximale inwonersparticipatie bij grootschalig opwekken van energie. Dit begint met goed informeren en gebruik te maken van de lokale expertise. Kleinschalige lokale energiecoöperaties en lokale bedrijven worden hierbij actief betrokken. We willen dat onze inwoners als eerste financieel kunnen deelnemen en streven naar minstens 50% lokaal eigendom.

Het opwekken van energie door middel van zon en wind heeft grote invloed op ons landschap. We willen dat de "Zonneladder" wordt toegepast. Eerst zon op het dak. Landbouwgronden en natuurgebieden worden ontzien.

We kiezen voor meervoudige duurzaamheid. Onze schaarse grond wordt zoveel als mogelijk voor dubbel gebruik ingezet. We denken dan onder andere aan het overkappen van parkeerterreinen met zonnepanelen, een zonnelint langs de A12, buurtmolens in het buitengebied en asbestdaken vervangen door een dak met zonnepanelen.

Daarnaast dienen we aandacht te blijven vragen voor uitbreiding van het stroomnetwerk.

Afvalbeleid

Nederland is op weg naar een meer circulaire economie, waarin hergebruik van producten op termijn de norm is. Zover zijn we nog niet, maar de wereld van de afvalinzameling is al wel volop in beweging. Dit maakt nieuwe keuzes mogelijk, en misschien ook noodzakelijk. Wij kiezen voor een gemeente die de afvalinzameling organiseert, en bewoners, ondernemers en organisaties prikkelt en met goed voorbeeldgedrag inspireert om de hoeveelheid restafval terug te dringen.

Wij kiezen voor een afvalbeleid, waarin hergebruik van materialen als glas, papier, plastics, elektrische apparaten en textiel voorop staat. Bij de keuze welke manier van inzamelen het meest voordelig is betrekken wij bewoners, bedrijven en organisaties. Op dit moment betekent dit dat we voor het grofvuil terecht kunnen bij het afvalbrengstation in Ede.

4. Een dienstbare en beschermende overheid

De samenleving staat voor ons centraal. De gemeentelijke overheid is dienstbaar aan de samenleving en is er voor inwoners en ondernemers. De overheid is er om samenleven mogelijk te maken voor ons allemaal. Een betrouwbare overheid stelt duidelijke grenzen en geeft mensen zekerheid. De overheid is er ook om onrecht te bestrijden, ze moet rechtvaardig zijn. En, de overheid moet zorgen voor mensen die kwetsbaar en afhankelijk zijn.

De gemeentelijke organisatie moet duidelijk, transparant en slagvaardig zijn. Inwoners en ondernemers behoren actieve medewerking en goede, tijdige en begrijpelijke informatie te krijgen. De integraliteit is de basis bij beleid en uitdagingen. Inwoners en ondernemers moeten echt kunnen meedenken, meepraten en meebeslissen in het gehele proces. Hierbij is het ook belangrijk om inwoners en ondernemers regelmatig een terugkoppeling te geven. Om bepaalde zaken gerealiseerd te krijgen, moet er goed onderhandeld worden met hogere overheden. We hebben korte lijnen met de provinciale en landelijke CDA-fractie, we kunnen zaken snel aankaarten, aanpakken en doorpakken.

Veiligheid

Mensen moeten zich thuis, beschermd en geborgen voelen. Dit geldt te meer voor gezinnen met kinderen en ouderen. Een veilige gemeente vraagt om stevige maatregelen. Geen woorden, maar daden. Wij richten ons in het bijzonder op het tegengaan van criminaliteit die een grote impact heeft op het slachtoffer, diens directe omgeving en het veiligheidsgevoel in de samenleving, zoals ondermijning en woninginbraken. Maar ook op thema's als verkeersoverlast, veilige schoolomgeving en openbare ruimte.

De positie van de vrijwillige brandweerlieden blijft de aandacht van ons houden. Wij zijn groot voorstander van het behouden van ons vrijwillige brandweerkorps.

We waarderen de rol van de wijkagent in ons dorp. Wijkagenten moeten als ogen en oren van de buurt ook daadwerkelijk aanwezig en benaderbaar zijn.

BOA's moeten bij overlast worden ingezet voor de handhaving van de Drank- en Horecawet en parkeertoezicht. Foutparkeerders moeten hier meer op aangesproken worden, immers, herhaling is de kracht van de boodschap. Bij herhaling moet er ook gehandhaafd worden.

Ondermijning is criminaliteit die de bovenwereld met de onderwereld vermengt en dat tast onze rechtsstaat aan. Drugsdumpingen in een bos, mensen die onder bedreiging of chantage een schuur of zolder moeten afstaan voor een illegale hennepplantage, winkels waar je nooit een klant ziet of een drugslab midden in een woonwijk of in het buitengebied. Zomaar voorbeelden van ondermijning die in onze gemeente (kunnen) voorkomen. Dat moeten we stoppen.

Wij willen dat de gemeente samen met politie, belastingdienst en andere organisaties optrekt om ondermijning tegen te gaan. Daarnaast willen dat onze inwoners voorlichting krijgen over ondermijning en dat zij weten waar de signalen anoniem zijn te melden.

Wij willen dat (mobiel) cameratoezicht een mogelijkheid is om in te zetten op plekken met langdurige ernstige overlast of onveilige situaties. Cameratoezicht werkt preventief, draagt bij aan de veiligheidsbeleving en ondersteunt de opsporing van daders.

Daarnaast is preventief beleid altijd belangrijk. Zo is een economisch gezond buitengebied ook minder gevoelig voor ondermijning. Perspectief en ontwikkelingsruimte voor de landbouw zijn daarom heel belangrijk.

Gezonde gemeentefinanciën

We willen dat de gemeente als een goede rentmeester met haar geld omgaat en gezond investeert. We vinden dat we duurzaam moeten omgaan met de financiële middelen die voorhanden zijn. Onze uitgangspunten voor het financieel beleid zijn: zorgvuldigheid, spaarzaamheid, transparantie en gematigde lokale lasten. Voor de komende periode betekent dit dat we zuinig moeten zijn en ambities moeten bijstellen omdat de reserves opgegeten zijn door gemaakte financiële keuzes.

Wij willen in principe dat de gemeente alleen de bestemde Rijksinkomsten inzet voor taken die we van de Rijksoverheid krijgen. Wij willen niet dat we onze zorgplicht-taken voor onze inwoners verwaarlozen door investeringen in andere landelijke doelstellingen.

We willen niet dat de ozb (onroerende zaakbelasting) wordt verhoogd om nieuw beleid uit te voeren. Verhoging van de ozb zetten we in principe als laatste mogelijkheid in om de begroting sluitend te krijgen.

De raad stelt de kaders waarbinnen het college moet werken. De inhoudelijke en de financiële kaders moeten hierbij hand in hand gaan en op elkaar afgestemd zijn. Waar mogelijk zal de raad de keuze moeten krijgen uit meerdere uitgewerkte opties.

Waarden en tradities in de samenleving

Het CDA is een partij van en voor mensen die een positieve bijdrage willen leveren aan onze steeds veranderende samenleving. Een samenleving waarin het individu steeds belangrijker wordt in tegenstelling tot wat veel mensen eigenlijk willen. Binnen verenigingen, scholen, (sport)clubs, samenwerkingsverbanden, kerken in de breedste zin van het woord, de familie en het gezin en ook gewoon op straat, zien we dat we met elkaar meer kunnen bereiken dan alleen.

Wij stellen een zorgvuldige afweging van belangen voorop. En wij laten ons inspireren door de Christelijke waarden, die nog steeds actueel zijn. Het CDA zoekt naar nieuwe vormen van samenwerking en bestuur, die passen bij een nieuwe tijd, maar die altijd mensen centraal stelt. Wij gaan voor een overheid die vertrouwen uitstraalt, daarnaar handelt en denkt in kansen; toekomstgericht!

Waarden en tradities helpen ons om ons thuis te voelen in een onrustige wereld. Wij ondersteunen initiatieven die hier een actieve bijdrage aan leveren op sociaal, cultureel of natuurgebied.

Wij erkennen de vormende en bindende waarde van kerkelijke en culturele verbanden en (sport-) verenigingen. Zij zijn dienstbaar aan de samenleving en de overheid moet hen daarin beschermen.

Wij blijven ons inzetten voor een zelfstandig Renswoude. Randvoorwaarden daarvoor zijn dat de bevolking achter de zelfstandigheid staat en dat de gemeente zowel ambtelijk als bestuurlijk in staat is haar taken naar behoren uit te voeren.